

Bijlage: Uitwerking Regiovisie Geweld in huiselijke kring

Sept. 2014

Kernpunten Regiovisie Geweld in huiselijke kring

Inleiding

Dit document is een bijlage bij de notitie over wat van de gemeente verwacht wordt in het kader van de uitvoering van de Regiovisie Geweld in Huiselijke Kring. Het vormt verder een bouwsteen voor het Model-preventieplan dat zal worden opgesteld als ondersteuning voor de regiogemeenten.

In de regiovisie is een aantal thema's benoemd. Om duidelijkheid te scheppen tot wiens verantwoordelijkheid de verschillende onderdelen horend bij de thema's behoren is onderstaand schema opgesteld. Daar waar staat regio worden alle gemeenten in de regio Hollands Midden bedoeld. Daar waar staat G+L worden de centrumgemeenten Leiden en Gouda bedoeld. Bij de toelichting staat omschreven welke acties hier in ieder geval bij horen. Voor verdere achtergrondinformatie en verduidelijking op de thema's verwijzen wij u naar de regiovisie.

In onderstaand overzicht wordt er vanuit gegaan dat centrumgemeenten ook verantwoordelijk zijn voor ontwikkeling van Veilig Thuis, Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Algemene uitgangspunten

Veilig Thuis biedt geen hulpverlening, dat is aan zorgpartijen. Veilig Thuis is een expertisecentrum voor:

- Informatie, advies en praktische ondersteuning
- eerste analyse (triage) en eventueel onderzoek en plan van aanpak op basis van signalen en meldingen.
- toeleiding naar zorg en eventueel inschakelen Raad voor de Kinderbescherming

Alle zorgaanbieders worden geacht volgens de Wet Meldcode te werken. Het is aan gemeenten om toezicht op gebruik van de Wet Meldcode te houden.

1. TAAKVERDELING ALGEMEEN	Regio	Toelichting acties	G + L	Toelichting acties
Beleidsregie				
<ul style="list-style-type: none">- Gouda en Leiden nemen initiatief in het uitwerken en realiseren van de gewenste structuur het voeren van de regie en voor het uitwerken van de regiovisie.- Individuele gemeenten hebben een eigen rol in beleidssturing op preventie, vroegsignalering en laagdrempelige aanpak van (lichtere) problematiek en nazorg. Dit kan door het meenemen van deze onderwerpen in te maken subsidieafspraken met partijen die een rol hebben in de aanpak van geweld in huiselijke kring.	X	Regiogemeenten formuleren lokaal beleid o.g.v. preventie, vroegsignalering en laagdrempelige aanpak problematiek en nazorg d.m.v. subsidieafspraken	X	Trekker van uitwerking en realisatie gewenste structuur

<p>Financiering</p> <p>De uitkomst landelijke herverdeling DU VO (Gouda – 37% en Leiden – 36%) en 3D ontwikkelingen leiden er toe dat prioriteiten en snelheid waarmee doelen kunnen worden gerealiseerd opnieuw gewogen moeten worden, maar ook wat centraal en wat decentraal gefinancierd moet worden.</p> <p>De negatieve herverdeling betekent (nog) scherper inzetten op de prioriteiten en met elkaar bepalen wie welke kosten voor zijn rekening neemt.</p> <p>In de nadere uitwerking van de regiovisie moet in relatie tot de decentralisaties worden bekeken welke extra bijdrage van regiogemeenten nodig is om specifieke plannen te realiseren. We zijn als gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk voor het tot stand komen van Veilig Thuis.</p>			X	Een begroting opleveren op basis van de huidige invulling en de toekomstige budgetten daaraan toevoegen.
<p>Maken regionale afspraken met zorgpartijen</p> <p>De zorgcoördinatie wordt op dit moment nog niet altijd goed ingevuld en belegd. Hierover regionale afspraken maken om tot heldere spelregels te komen en doorzettingsmacht en opschaling te organiseren. Gemeenten in Midden Holland hebben dat al gedaan. (opgenomen in bijlage 2 van regiovisie)</p>	X	Maken regionale afspraken over doorzettingsmacht en opschaling zodat zorg coördinatie goed is ingevuld en belegd. (voor MH is dit al geregeld in een Convenant. In ZHN verankeren in Convenant OGGZ via werkgroep 3D irt Platform OGGZ HR)		
<p>Rol Veilig Thuis</p> <p>Acute situaties van dreiging en escalerende onveiligheid vraagt wél aparte expertise (Veilig Thuis) en afstemming en info uitwisseling met Politie en Justitie.</p> <p>Veilig Thuis voert bij code oranje en rood de procesregie en zorgt dat op iedere melding de juiste actie wordt ondernomen in nauwe samenwerking met de partners van het huidige Veiligheidshuis.</p> <p>Waarborgen van de veiligheid en ontwikkelingskansen van burgers die zelf hiertoe niet in staat zijn. o.a. door regelen van een veilig onderdak (bij familie of in de opvang), het opleggen van een tijdelijk huisverbod en het nemen van</p>			X	Opnemen in procesbeschrijving Veilig thuis/ verduidelijken wat wordt begrepen onder expertise (door projectgroep primair proces)
			X	Opnemen in procesbeschrijving Veilig Thuis (projectgroep primair proces)
			X	Opnemen in procesbeschrijving Veilig Thuis

kinderbeschermingsmaatregelen in samenwerking met Raad voor de Kinderbescherming.				(projectgroep primair proces)
2. GEZAMENLIJKE ROL VEILIG THUIS EN GEMEENTEN				
Preventie				
<p>Planmatige preventie richt zich op de beïnvloeding van de gehele bevolking in de gemeente, maar er is ook een gerichte benadering van risicowijken, daarbinnen van risicogroepen en daarbinnen van risicogezinnen.</p> <p>De regiogemeenten ondersteunen de regionale publiekscampagnes bijvoorbeeld door plaatsing van informatie op de gemeentelijke website en op de gemeentelijke pagina's in huis-aan-huisbladen. Zij vragen bij door hen gesubsidieerde organisaties aandacht voor de problematiek van geweld in huiselijke kring en maken daarover subsidieafspraken.</p> <p>Aandacht voor voorlichting en samenwerking met minder voor de hand liggende partijen zoals zelforganisaties en moskeeën.</p>	X	Preventieplan opstellen (gemeente). Materiaal en ondersteuning voor uitwerking preventieactiviteiten en publiekscampagne via Veilig Thuis. Werkgroep Regiovisie maakt een voorzet voor een preventieplan.	X	De centrumgemeente maakt afspraken over preventieactiviteiten met het Veilig Thuis. Veilig Thuis verzorgt voorlichting en training op scholen. Daarnaast voeren zij campagnes om de naam en functie van Veilig Thuis bij het grote publiek bekend te maken. Veilig Thuis sluit aan bij landelijke campagnes.
<p>Vroegsignalering door professionals.</p> <p>Ook de Wijkteams en Jeugd- en Gezinsteams moeten voldoende professionele kennis en vaardigheden hebben om problematiek te herkennen, het aan de orde stellen van HG en KM en adequaat te handelen. Aandacht voor handelingsverlegenheid!</p>	X	Deskundigheidsbevordering bij professionals. Ondersteuning mogelijk vanuit het Veilig Thuis, JSO, Movisie, etc.		Ondersteuning mogelijk vanuit het Veilig Thuis.
Vroegsignalering door informele zorg / vrijwilligers	X	Algemene publiekscampagnes, deskundigheidsbevordering vrijwilligers (bijv. In veilige handen) en mantelzorgers scholen.		Ondersteuning mogelijk vanuit het Veilig Thuis.
Aanpak casuïstiek				
<p>Er is behoefte aan een eenduidige structuur en methodiek voor het analyseren van problematiek en de aanpak van casuïstiek (systeemgericht en volgens 1 g 1p 1r). NB: bij nader inzien lijkt het niet haalbaar om alle gemeenten een eenduidige methodiek te laten hanteren, omdat gemeenten ieder op hun eigen wijze invulling</p>	X	Implementatie methodiek in SWT/wijkteams/JGT. Vastleggen in subsidieafspraken of	X	Opnemen in procesbeschrijving Veilig Thuis (projectgroep primair

<p>geven aan de integrale aanpak van casuïstiek. Aangezien dit een hulpmiddel is, gaan we hier ook niet verder op inzetten. Er is wel in dit schema een lijst van aandachtspunten opgenomen voor de behandeling van casuïstiek die kan worden gebruikt.</p> <p>Specifiek aandacht voor procesafspraken met en de rol en functie van de politie.</p>		<p>contracten met zorgaanbieders etc.</p>		<p>proces)</p>
<p>Doorverwijzing Veilig Thuis naar gemeenten middels adresboek organiseren</p>			<p>X</p>	<p>Opnemen in procesbeschrijving Veilig Thuis (projectgroep primair proces)</p>
<p><i>Algemene aandachtspunten bij casuïstiek (voor zover nog niet aan de orde gekomen bij eerdere punten)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Regie zoveel mogelijk bij de cliënt en zorg en hulpverlening laagdrempelig en dichtbij beschikbaar waar het kan en centraal en meer sturend waar dat moet. - De gemeente is er verantwoordelijk voor dat het benodigde hulp- en zorgaanbod beschikbaar en direct inzetbaar is. <p><i>Andachtspunten per casus: bouwstenen voor casusbehandeling volgens de methodiek 1gezin 1Plan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vermoedens worden altijd gevolgd door zorgvuldige professionele actie in de richting van het betreffende gezin of huishouden. - Integrale en brede analyse van problematiek op basis van inventarisatie op alle leefgebieden met alle leden van het gezin/huishouden. - Differentiatie in meldingen op basis van de hiervoor genoemde analyse waarbij weging plaatsvindt van dreiging en complexiteit. Wet Meldcode is leidend. Zo nodig inschakelen van Veilig Thuis. - Er is één plan, dat voor alle betrokkenen in het gezin of het huishouden alle nodige onderdelen van hulp en zorg beschrijft. In dat plan is ook een veiligheidsplan (waarin bijv. signs of safety zijn opgenomen) opgenomen waarin is vastgesteld wat nodig is voor het duurzaam herstel van veiligheid. Herstel is altijd maatwerk en heeft in het plan, na het realiseren van veiligheid, de hoogste prioriteit. Het gezin voert zoveel mogelijk regie over het eigen zorgplan. - Zorgcoördinatie (casemanagement) zorgt dat het plan dat op basis van een analyse op alle levensgebieden met het gezinssysteem is opgesteld, wordt uitgevoerd. (dit is een onderdeel van 1Gezin 1Plan) - De zorgcoördinator is de vaste contactpersoon voor het gezinssysteem of het huishouden, die het hulpaanbod volgens de 1 gezin 1 plan methodiek 	<p>X</p>	<p>Implementatie methodiek in SWT/wijkteams/JGT. Vastleggen in subsidieafspraken of contracten met zorgaanbieders etc.</p>	<p>X</p>	<p>Opnemen in procesbeschrijving Veilig Thuis (projectgroep primair proces)</p>

<p>coördineert en zo nodig een bemiddelende rol speelt tussen gezin en hulpaanbod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De zorgcoördinator moet toegerust zijn om de complexiteit van de problematiek aan te kunnen en het gezin/huishouden moet vertrouwen hebben in de persoon van zorgcoördinator. - De gemeenten moeten er voor zorgen (via subsidieafspraken) dat de zorgcoördinator een dusdanige positie krijgt binnen de lokale infrastructuur en binnen de sociale wijkteams/jeugd- en gezinsteams dat hij/zij effectief kan zijn in de coördinatiefunctie. - Onder professionele begeleiding delen betrokkene 'hun geheim' van geweld met (een aantal) personen uit hun sociale netwerk. - Sociale netwerken versterken, ondersteunen en eventueel herstellen of zo nodig zelfs opbouwen met behulp van vrijwilligers (vrgl. Benno L.) - De sociale omgeving moet een beroep kunnen doen op een professioneel netwerk voor het vragen van advies en hulp. Denk aan huisarts, consultatiebureau, wijkverpleegkundige, woningcorporatie, enz. maar ook sociaal wijkteam, CJG en team J&G. Hier ligt nadrukkelijk een opdracht voor gemeenten om deze netwerken te bevorderen. .Laagdrempelig en dichtbij kunnen melden (in wijk of dorp) 				
<p>3. ROL REGIOGEMEENTEN</p>				
<p>Preventie</p>				
<p>Alle vrouwen worden in de zwangerschap op risicosituaties voor kindermishandeling gescreend en krijgen indien nodig een effectief preventieprogramma aangeboden.</p>		<p>Al deze punten zijn aandachtspunten voor de regiogemeenten. Deze worden meegenomen in het model-preventieplan voor gemeenten</p>		
<p>Alle jonge ouders ontvangen gerichte voorlichting over de in de wet vastgelegde norm van geweldloos opvoeden, met informatie over de effecten van geweld op kinderen en opvoeding strategieën zonder geweld.</p>				
<p>Alle jonge ouders worden gericht voorgelicht over het (omgaan met) huilgedrag van baby's en over risico's van het Shaken Baby syndroom.</p>				
<p>Met alle ouders die het CJG bezoeken wordt volgens effectieve screeningslijsten en gespreksprotocollen gecommuniceerd over opvoedzorgen en mogelijke signalen van</p>				

kindermishandeling.				
Wanneer ouders of kinderen signalen van beginnende of dreigende kindermishandeling afgeven, zijn werkzame opvoed-ondersteunende programma's met specifieke aandacht voor mishandeling beschikbaar.				
Alle kinderen worden zowel in het basisonderwijs als in het VO voorgelicht over verwaarlozing, geweld en (seksueel) misbruik tegen kinderen, en hoe kinderen daarmee het beste kunnen omgaan. Op alle scholen zijn programma's voor kinderen ingevoerd waarin de nadruk ligt op kennisverwerving op dit terrein.				
Leerkrachten, kinderopvangwerkers en artsen en verpleegkundigen waar kinderen veelvuldig contact mee hebben, zijn getraind in het signaleren van kindermishandeling. Een meldcode kindermishandeling is ingevoerd op de plaatsen waar kinderen regelmatig komen: onderwijs- en kinderopvanginstellingen, het CJG, JGZ, huisartsenpraktijken en in wijkteams.				
Alle kinderen die betrokken zijn bij situaties van huiselijk geweldsincidenten waarbij de politie of het SHG is betrokken, of die verblijven in een instelling voor vrouwenopvang, krijgen een preventief hulpaanbod. Hiervoor is voldoende capaciteit van preventieve interventies beschikbaar.				
Kinderen die in de vrouwenopvang en maatschappelijke opvang verblijven krijgen passende zorg voor zichzelf: er is specifieke begeleiding voor de kinderen, er wordt met hen gesproken over wat zij hebben meegemaakt, zij ontvangen psycho educatie en indien nodig behandeling.				
Burgers weten dat zij advies kunnen vragen en waar als zij zich zorgen maken over een kind in hun omgeving. Zij weten ook waar zij zelf (opvoed)advies kunnen inwinnen.				
Wat is er nog nodig: Verdere versterking signalering en opvolging Weerbaarheid kinderen vergroten Versterken sociale samenhang en netwerken rondom risicogezinnen				